



UPORABA MEDIJEV PRI OSNOVNOŠOLCIH

RAZISKOVALNA NALOGA



AVTOR:

Nuša Gnilšek, 7. a

MENTOR:

Nataša Brence, prof. nem in geo

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2015

II. OSNOVNA ŠOLA CELJE

UPORABA MEDIJEV PRI OSNOVNOŠOLCIH

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTOR:

Nuša Gnilšek, 7. a

MENTOR:

Nataša Brence, prof. nem in geo

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2015

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so mi pomagali pri raziskovalnem delu.

Posebno se zahvaljujem svoji mentorici ge. Nataši Brence, ki mi je pomagala s svojimi nasveti in pri izvedbi anketnih vprašalnikov.

Zahvaljujem se tudi g. Končanu, ki mi je pomagal s tehničnimi nasveti in splošnimi navodili.

Zahvaljujem se vsem učencem od 5.-9. razreda II. osnovne šole Celje, ker so izpolnili anketo.

Nenazadnje se zahvaljujem tudi svoji družini, ki me je spodbujala pri delu in mi ves čas stala ob strani.

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	5
1. UVOD	6
1.1 OPREDELITEV PROBLEMA.....	6
1.2 HIPOTEZE	7
1.3 IZBIRA RAZISKOVALNIH METOD	7
2. MEDIJI.....	8
2.1 KAJ SO MEDIJI?.....	8
2.1.1 TELEVIZIJA.....	9
2.1.2 MODERNI MEDIJI.....	10
2.1.3 RAČUNALNIK.....	10
2.1.4 PAMETNI TELEFON.....	11
2.1.5 TABLICA	12
2.2 MEDIJI IN OTROCI.....	13
3. OSREDNJI DEL.....	14
3.1. OPIS RAZISKOVALNIH REZULTATOV	14
3.2. PREDSTAVITEV REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	15
4. RAZPRAVA IN UGOTOVITVE	36
5. ZAKLJUČEK	37
VIRI IN LITERATURA.....	38
PRILOGE:.....	40

KAZALO SLIK

Slika 1: Televizija	10
Slika 2: 'Pametni' telefon.....	12
Slika 3: Tablica.....	13

POVZETEK

V današnjem času si življenja brez modernih medijev in tehnologij ne znamo predstavljati.

Z njimi se srečujemo na vsakem koraku tako otroci kot tudi odrasli.

Z raziskovalno nalogo sem želela ugotoviti, katere medije osnovnošolci najbolj uporabljajo, za kakšne aktivnosti in kakšen vpliv imajo nanje.

V teoretičnem delu so predstavljeni mediji na splošno, kakšen je namen določenega medija in kakšno je stanje danes glede na stanje še nekaj desetletij nazaj.

V empiričnem delu naloge so predstavljeni rezultati anketnega vprašalnika, s katerim ugotavljam, katere medije osnovnošolci najbolj uporabljajo, koliko časa preživijo z njimi in kakšen vpliv imajo nanje po njihovem mnenju.

1. UVOD

Moderni mediji imajo vedno večji vpliv na naše vsakdanje življenje. Omogočajo nam hitrejši pretok informacij, olajšajo nam različna opravila, nudijo nam raznovrstno razvedrilo in sprostitvev, hkrati pa nas mnogokrat omejujejo in negativno posegajo v naše življenje.

Menim, da imajo mediji poleg vseh prednosti tudi precejšen vpliv tako na odrasle kot tudi na otroke. Otroci že od majhnega odraščajo z njimi in so del njihovega življenja. Starši so mnogokrat v dilemi, koliko in če sploh omejiti uporabo medijev, saj imajo le-ti na otroke tako pozitiven kot tudi negativen vpliv. Vprašanje pa je, če se tega sploh zavedajo, saj se nam marsikaj zdi samoumevno. Ravno zaradi tega sem se odločila raziskati to področje.

1.1 OPREDELITEV PROBLEMA

Z raziskovalno nalogo želim ugotoviti, katere moderne medije osnovnošolci najbolj uporabljajo in s kakšnim namenom.

Z modernimi mediji mislim, računalnik, tablico in pametne telefone, vključila pa sem tudi televizijo in vse aplikacije, ki jih navedeni mediji omogočajo.

Osredotočila sem se na osnovnošolce od 5. do 9. razreda. Poleg tega, da sem želela ugotoviti, katere medije osnovnošolci najpogosteje uporabljajo in s kakšnim namenom, me je zanimalo tudi, koliko časa dnevno osnovnošolci preživijo z mediji in kako to vpliva na njihov vsakdanjik. Izvedeti sem hotela, kaj gledajo po televiziji in če gledajo televizijske programe, ki niso primerni za njihovo starost.

Pri tem sem si zastavila naslednja vprašanja:

- 1. Koliko časa osnovnošolci preživijo z mediji?**
- 2. Katere aplikacije osnovnošolci uporabljajo za pogovor s prijatelji?**
- 3. Kaj menijo osnovnošolci o vplivu medijev nanje?**
- 4. Ali se osnovnošolci zaradi uporabe medijev premalo posvečajo šoli?**
- 5. Kateri medij je za osnovnošolca najpomembnejši?**

6. Katere medije osnovnošolci najpogosteje uporabljajo za pridobivanje informacij, za klepet in za igranje igrice?

Zastavljena vprašanja predstavljajo bistvo raziskovalne naloge, seveda pa je anketni vprašalnik vseboval še precej več vprašanj, ki so predstavljena v osrednjem delu naloge.

Glede na zastavljena vprašanja sem postavila naslednje glavne hipoteze. V osrednjem delu je sicer predstavljenih več hipotez, ki se vežejo na vsako vprašanje posebej. Na tem mestu pa izpostavljam torej samo glavne hipoteze svoje naloge:

1.2 HIPOTEZE

Glede na zastavljena vprašanja, sem postavila naslednje hipoteze.

- 1. Hipoteza: Predvidevam, da osnovnošolci z mediji preživijo 2-3 ure na dan.**
- 2. Hipoteza: Osnovnošolci za po govor s prijatelji najbolj pogosto uporabljajo socialno omrežje Facebook.**
- 3. Hipoteza: Osnovnošolci menijo, da imajo mediji nanje pozitiven vpliv.**
- 4. Hipoteza: Zaradi uporabe medijev se osnovnošolci premalo posvečajo šoli.**
- 5. Hipoteza: Osnovnošolcem je najpomembnejši medij telefon.**
- 6. Hipoteza: Predvidevam, da osnovnošolci za pridobivanje informacij najpogosteje uporabljajo računalnik, za klepet telefon ter računalnik za igranje igrice.**

Hipoteze pri posameznih vprašanjih sem v osrednjem delu naloge potrdila ali ovrgla.

1.3 IZBIRA RAZISKOVALNIH METOD

Za raziskovalno nalogo sem izbrala anketni vprašalnik. Vseboval je 16 vprašanj večinoma zaprtega tipa. Izpolnili so ga učenci od 5. do 9. razreda II. OŠ Celje.

Skupno sem anketirala 204 učence; od tega 47 petošolcev, 46 šestošolcev, 40 sedmošolcev, 40 osmošolcev in 31 devetošolcev.

To starostno skupino sem izbrala, ker menim, da postanejo moderni mediji v tem starostnem obdobju najbolj popularni.

2. MEDIJI

2.1 KAJ SO MEDIJI?

V slovarju slovenskega knjižnega jezika, vidimo, da ima beseda medij več pomenov. Pod tretjo točko gesla medij najdemo razlago, ki jo iščemo: 'knjiž. *sredstvo, pripomoček*: televizija je važen medij za informiranje ljudi; dramatika je njegov glavni izpovedni medij; propagandni medij; medij sporazumevanja teh ljudi je angleščina / publ. množični mediji *časopisje, radio, televizija* / z oslabljenim pomenom izražati čustva z medijem *poezije* / poglobitveni medij pripovedi v romanu je *nevrotičen mladostnik posredovalec* ◇ lingv. *glagolski način s povračanjem dejanja na nosilca dejanja.*' (SSKJ online, dostopen na: <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>)

Osnovni pomen besede je torej sredstvo oz. pripomoček za informiranje ljudi. Pogosto se beseda medij uporablja v besedni zvezi 'množični mediji'. Množični mediji omogočajo javno komuniciranje, ki je namenjeno razmeroma velikemu, heterogenemu in anonimnemu občinstvu. (Erjavec, Volčič, 1999:9). Z izrazom množični mediji mislimo na radio, televizijo in časopis, ki danes veljajo za klasične množične medije, medtem ko internet spada med moderne množične medije.

V zadnjih nekaj desetletjih so vedno bolj popularni moderni mediji oz. tehnologije kot so tablice, 'pametni' telefoni in računalniki z raznovrstnimi aplikacijami.

2.1.1 TELEVIZIJA

Še nedolgo nazaj je med množičnimi mediji prevladovala televizija. Televizija kot medij vzpostavlja svojevrsten odnos do realnosti. Posebnost televizije je v novi, vizualno gibljivi predstavitvi dogodka. Gledalcu daje občutek, da je na kraju dogodka. (Erjavec, Volčič, 1999). V zadnjem času pa, vsaj pri otrocih, televizijo vse bolj spodrivajo drugi modernejši mediji kot so računalnik oz. splet, tablice in 'pametni' telefoni. Ponujajo več možnosti kot televizija, zato so, posebej še za otroka, bolj zanimivi in privlačni. Morda je treba ravno zato biti še bolj previden, saj poleg vseh prednosti in udobja, ki ga ponujajo, obstajajo tudi pasti in nevarnosti, katerih bi se morali zavedati tako starši kot tudi otroci.



Slika 1: Televizija

(Vir:<http://www.samsung.com/si/consumer/tv-audio-video/televisions/led-tv/UE32H4500AWXXH>)

2.1.2 MODERNI MEDIJI

Moderni mediji predstavljajo tehnologijo 21. stoletja, ki služi javnemu komuniciranju, pridobivanju informacij, izobraževanju, sporazumevanju in sprostitvi. Pod moderne medije uvrščamo računalnike oz. internet, pametne telefone, tablice in aplikacije, ki jih navedeni mediji nudijo. Poleg tega, da nam omogočajo stvari, ki si jih še nekaj desetletij nazaj niti predstavljati nismo mogli, imajo na nas tudi negativen vpliv, saj so prisotni na vseh področjih našega življenja in s tem marsikdaj preveč posegajo v našo zasebnost.

2.1.3 RAČUNALNIK

Brez dvoma nam je računalnik z internetom olajšal življenje v današnjem času. Ne znamo si več predstavljati življenja brez modernih tehnologij, saj so prisotne na vsakem koraku, v službi, šoli, gospodinjstvu ipd.

Internet je najbolj množičen medij, ki je razširjen po vsem svetu, saj omogoča hiter dostop do različnih podatkov in neposreden stik s celim svetom.

Študija Childwise v Veliki Britaniji ugotavlja, da mladi dandanes preživijo več časa na spletu kot ob gledanju televizije. Življenje otrok je s pomočjo tablic, prenosnih računalnikov, video igrice in pametnih telefonov prežeto s tehnologijo. (<http://safe.si/novice/cas-za-racunalkom-je-sodobna-metoda-starsev-za-podkupovanje-in-kaznovanje-otrok>)

Seveda je podobno tudi pri nas. Še ne dolgo nazaj so otroci velik del svojega prostega časa preživljali ob gledanju televizije kot navaja tudi Manca Košir v enem izmed svojih del: 'Številni otroci preživijo pred televizijo več časa kot v šoli, raje gledajo grozljivke, kot se družijo s prijatelji, medijske podobe jih bolj nagovorijo kot njihovi najbližji.' (Košir, 1995:5)

Vsekakor se stanje do danes ni kaj dosti spremenilo, spremenil se je le medij. Televizija ni več tista, ki bi najbolj privlačila otroke, temveč moderni mediji kot so splet in vse kar splet omogoča; socialna omrežja, različne oblike komuniciranja kot so klepeti, forumi, ipd., igranje igrice in druge podobne aplikacije. (<http://safe.si/novice/cas-za-racunalkom-je-sodobna-metoda-starsev-za-podkupovanje-in-kaznovanje-otrok>)

2.1.4 PAMETNI TELEFON

Telefoni so že nekaj let nazaj presegli svojo osnovno funkcijo: komunikacijo na daljavo. Mobilni telefoni oz. t.i. 'pametni' telefoni pa danes ponujajo mnogo več. Velikokrat nam olajšajo naš vsakdan, a hkrati tudi velikokrat preveč posegajo v našo osebnost. Vedno več otrok ima že svoj telefon, ki pa ne služi le kot sredstvo za komunikacijo v nujnih ali izrednih primerih, ampak omogočajo različne dejavnosti, ki zapolnjujejo otrokov prosti čas: igranje igrvic, poslušanje glasbe, slikanje, snemanje, uporaba socialnih omrežij ipd. Vsak dan je več primerov, ko se otrok noče oz. ne more več ločiti od svojega telefona, kar že kaže na znake odvisnosti.



Slika 2: 'Pametni' telefon

Vir: (<http://www.samsung.com/si/consumer/mobile-phones/mobile-phones/smartphone/SM-G360FZWASIM>)

2.1.5 TABLICA

Tablični računalnik je majhen prenosni računalnik z zaslonom na dotik ali grafično tablico kot glavno vhodno napravo namesto miške in tipkovnice. Od podobnih dlančnikov se tablični računalniki ločijo po tem, da so po preostalih specifikacijah navadni osebni računalniki, na katere je možno namestiti vso programsko opremo, združljivo s standardom IBM PC.

(wikipedia: http://sl.wikipedia.org/wiki/Tabli%C4%8Dni_ra%C4%8Dunalnik)

Zaradi zelo preproste uporabe in možnosti, ki jih ponuja, je tablični računalnik pri otrocih zelo priljubljen. Kljub temu, da je mnogokrat glavni namen staršev ob nakupu tablice izobraževalni, pa ga otroci večinoma uporabljajo za sprostitev in zabavo.



Slika 3: Tablica

(Vir: <http://www.samsung.com/si/consumer/mobile-phones/mobile-phones/tablets/SM-T530NZWASEE>)

2.2 MEDIJI IN OTROCI

Današnji otroci si ne znajo predstavljati življenja brez modernih medijev oz. tehnologij, saj se želo zgodaj z njimi srečajo in odraščajo z njimi.

Tako se vplivu modernih medijev na otroka skoraj ne moremo izogniti. Seveda pa je precej odvisno tako od staršev kot tudi vsebine medijev, kolikšen je ta vpliv in ali je pozitiven ali negativen. 'Ob zmerni uporabi različnih tehnologij otrok pridobi izkušnje, ki se jih drugače v življenju ne more naučiti. Problem nastane s pretirano uporabo ali celo z zasvojenostjo z določeno tehnologijo, pri čemer se pokažejo tudi negativni vplivi na otrokov razvoj.' (Babybook:<http://babybook.si/otrok/igre-z-otrokom/risanke-knjige-tv-racunalnik/vpliv-medijev-na-otroka.html>). Zaradi tega je pomembno, da starši spremljajo, kaj njihov otrok počne, kakšne vsebine so mu na razpolago in ga pri tem usmerjajo in omejujejo.

Zagovorniki tega, da je potrebno že majhne otroke uvesti v svet zaslonske tehnologije trdijo, da je vprašljiva le 'kvaliteta', to je vsebina, ki jo otroci na zaslonu gledajo. Trdijo, da je pod pogojem, da je tisto, kar otrok gleda 'izobraževalno' in 'letom primerno', zaslonska tehnologija v najslabšem primeru neškodljiva. Ne le to, trdijo, da je otrok razvojno in vzgojno prikrajšan, če nima dostopa do tega materiala. Prav tako velja prepričanje, da mora otrok to tehnologijo začeti uporabljati zgodaj, sicer se jih bo kasneje v življenju bal uporabljati ali bo manj sposoben delati z njimi. Pomembno je, da se čim hitreje naučijo z njimi delati, ker bo v njihovem življenju to njihov način dela. Vendar pa raziskave kažejo, da so to isto tehnologijo sposobne upravljati celo opice. Da bi to napačno razumevanje odpravili, so raziskovalci na Harvard Medical School dali izjavo: 'Nobenega dokaza ni, da se morajo otroci zgodaj seznaniti z zaslonsko tehnologijo, da bi jim bila blizu. Dejstvo, da otroci nekaj hočejo ali starši mislijo, da hočejo, še ne pomeni, da je to vzgojno ali celo dobro zanje. Radi imajo tudi bombone.' <http://www.svitanje.si/2013/01/vpliv-zaslonske-tehnologije-na-otroke>

Posebno pomembno je vprašanje starosti, ko lahko otrok začne gledati zaslonsko tehnologijo, in časa, ki ga lahko v zgodnjih letih otroštva preživi pred zaslonom. Skrbeti pa bi nas morala tehnologija sama in ne le količina otrokovih izkušenj ob njej. <http://www.svitanje.si/2013/01/vpliv-zaslonske-tehnologije-na-otroke>

3. OSREDNJI DEL

V tem delu bom predstavila rezultate, ki sem jih dobila s pomočjo anketnega vprašalnika (v prilogi). Ankete sem v tiskani obliki razdelila med učence od 5.- 9. razreda II. osnovne šole Celje. Anketni vprašalnik je bil anonimen. Izpolnilo ga je 206 učencev. Ko sem dobila izpolnjene vprašalnike, sem jih statistično obdelala in analizirala rezultate.

Z anketnim vprašalnikom sem želela ugotoviti, koliko časa osnovnošolci preživijo z mediji, za kaj jih najpogosteje uporabljajo in kakšen vpliv imajo nanje. Želela sem tudi izvedeti, katere medije osnovnošolci najraje uporabljajo za določene aktivnosti (klepet, sprostitev, učenje) in katere bi najbolj pogrešali, če jih ne bi smeli ali mogli več uporabljati. Anketirane sem tudi vprašala, če imajo Facebook profil in pri kolikih letih so ga dobili oz. so si ga lahko ustvarili.

3.1. OPIS RAZISKOVALNIH REZULTATOV

V tem podpoglavju navajam rezultate anket glede uporabe medijev pri osnovnošolcih. Rezultati pridobljeni z anketnim vprašalnikom so v nadaljevanju statistično obdelani in analizirani.

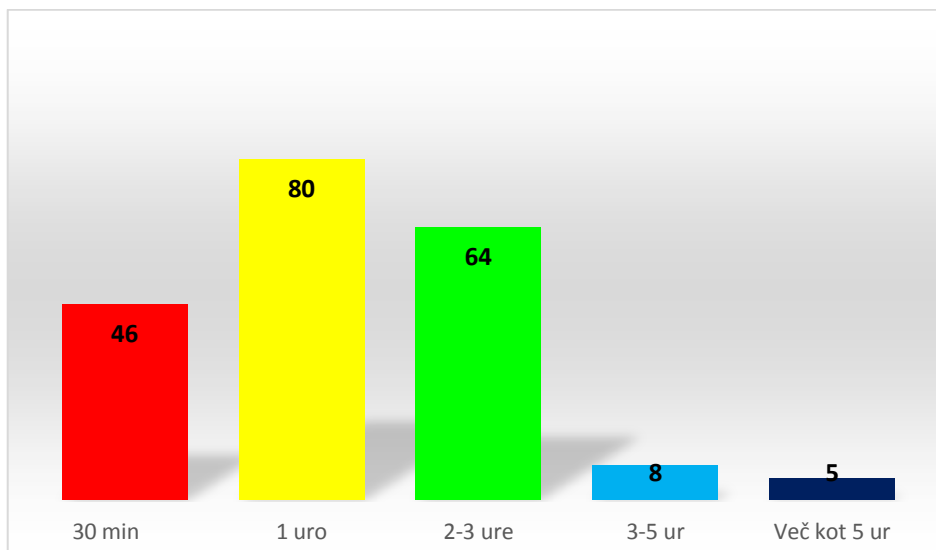
Anketni vprašalnik je vseboval 16 vprašanj, na katera so učenci odgovarjali anonimno. Rezultati vsakega vprašanja so prikazani s tabelo in grafom, postavljena je hipoteza in interpretacija rezultatov. Ob koncu vsakega vprašanja, je hipoteza potrjena ali ovržena.

3.2. PREDSTAVITEV REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

1. Koliko časa na dan preživiš pred televizorjem?

Čas gledanja televizije	Število odgovorov
30 min	46
1 uro	80
2-3 ure	64
3-5 ur	8
Več kot 5 ur	5

Tabela št. 1 prikazuje, koliko časa na dan osnovnošolci od 5. do 9. razreda preživijo pred televizorjem.



Graf št. 1 prikazuje, koliko časa na dan osnovnošolci od 5. do 9. razreda preživijo pred televizorjem.

Predvidevala sem, da je večina učencev pred televizorjem 2-3 ure na dan.

REZULTATI

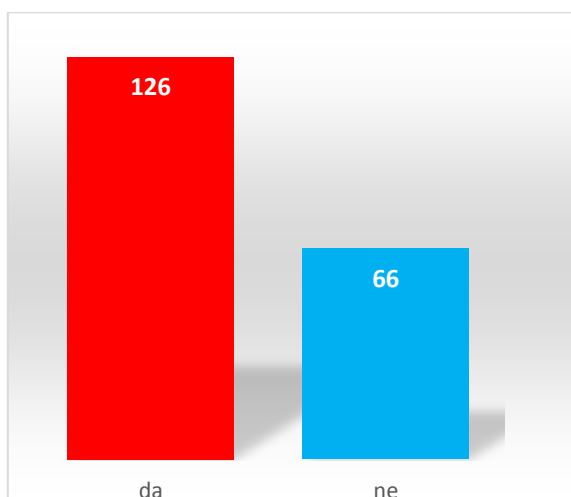
Od 206-ih učencev jih 80 pred televizorjem preživi eno uro na dan, 64 dve do tri ure na dan, 46 le 30 minut, medtem ko 8 učencev preživi 3-5 ur na dan pred televizorjem in 5 učencev več kot pet ur na dan.

Hipotezo sem tako delno potrdila.

2. Ali ti starši omejujejo čas, ki ga preživiš na medijih?

Omejitev staršev	Število odgovorov
da	126
ne	66

Tabela št. 2 prikazuje koliko staršev omejuje čas, ki ga osnovnošolci preživijo na medijih.



Graf št. 2 prikazuje koliko staršev omejuje čas, ki ga osnovnošolci preživijo na medijih.

Predvidevala sem, da večina staršev omejuje čas preživljanja svojih otrok na medijih.

REZULTATI

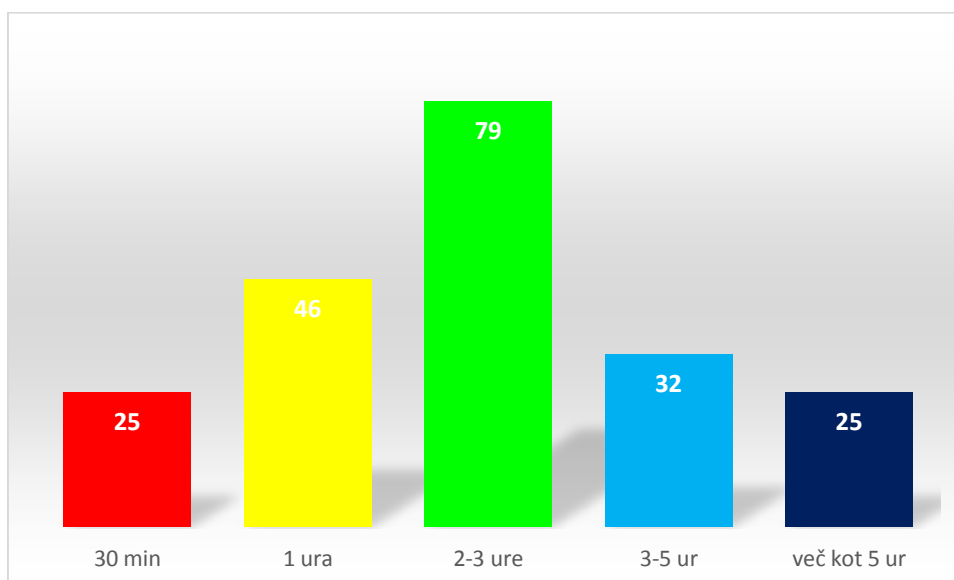
Iz grafa in tabele je razvidno, da starši dejansko v večini primerov omejujejo otrokom preživljanje časa na medijih. Kljub temu pa je delež tistih staršev, ki tega ne omejuje, po mojem mnenju kar prevelik.

Svojo hipotezo sem tako potrdila.

3. Koliko časa na dan preživiš na medijih (telefon, televizija, računalnik, tablica ipd.)?

Čas na medijih	Število odgovorov
30 min	25
1 ura	46
2-3 ure	79
3-5 ur	32
5 ur	25

Tabela št. 3 prikazuje, koliko časa na dan osnovnošolci preživijo na medijih



Graf št.3 prikazuje, koliko časa na dan osnovnošolci preživijo na medijih.

Predvidevala sem, da večina anketiranih preživi z mediji od 2-3 ure na dan.

REZULTATI

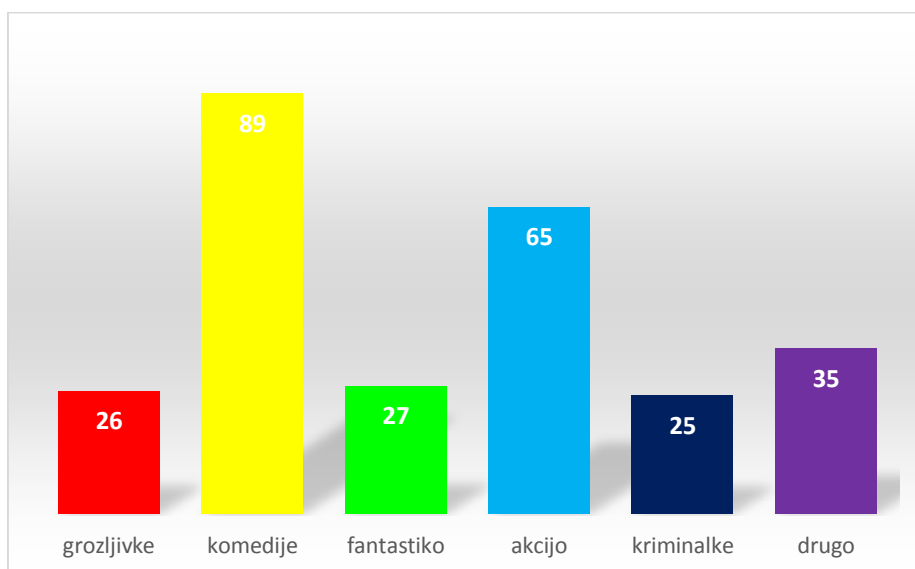
Ugotovila sem, da največ anketiranih učencev pred mediji preživi 2-3 ure, nekaj manj 1 uro, kar precej učencev pa 3-5 ur ali več.

Hipotezo sem potrdila.

4. Kaj najbolj pogosto gledaš po televiziji?

Oddaje na televiziji	Število odgovorov
grozljivke	26
komedije	89
fantastiko	27
akcijo	65
kriminalke	25
drugo	35

Tabela št. 4 prikazuje, kaj osnovnošolci najbolj pogosto gledajo po televiziji.



Graf št. 4 prikazuje, kaj osnovnošolci najbolj pogosto gledajo po televiziji.

Predvidevala sem, da osnovnošolci najraje gledajo komedije.

REZULTATI

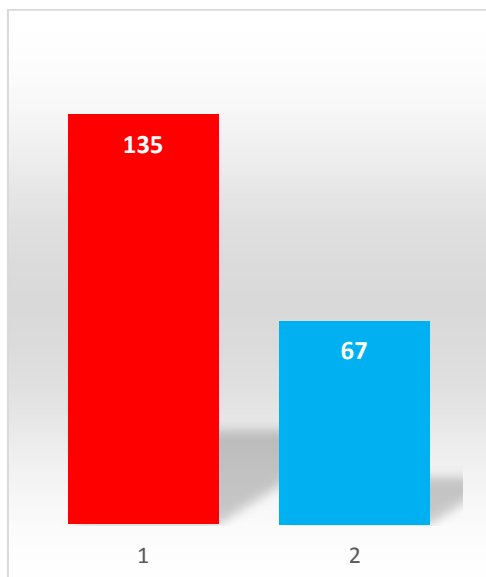
Ugotovila sem, da se med anketiranimi osnovnošolci naj bol priljubljene komedije, sledijo akcijski filmi, približno enako popularne pa so ostale zvrsti. Med drugo so anketirani navedli nanizanke oz. nadaljevanke.

Hipotezo sem tako potrdila.

5.a) Ali kdaj gledaš oddaje, ki niso primerne za tvojo starost?

Neprimerne oddaje	Število odgovorov
da	135
ne	67

Tabela št. 5a prikazuje, koliko osnovnošolcev gleda oddaje, ki niso primerne za njihovo starost.



Graf št. 5a prikazuje, koliko osnovnošolcev gleda oddaje, ki niso primerne za njihovo starost.

Pričakovala sem, da nekje polovica učencev gleda oddaje, ki niso primerne za njihovo starost.

REZULTATI

V nasprotju s pričakovanji sem ugotovila, da je dvakrat več učencev pritrdilno odgovorilo na to vprašanje.

Hipotezo sem delno potrdila.

5.b) Katere oddaje, neprimerne za tvojo starost, gledaš?

Neprimerne oddaje	Število odgovorov
kriminalke	58
grozljivke	62
erotični filmi	32
drugo	15

Tabela št. 5b prikazuje, katere neprimerne oddaje osnovnošolci gledajo po televiziji.

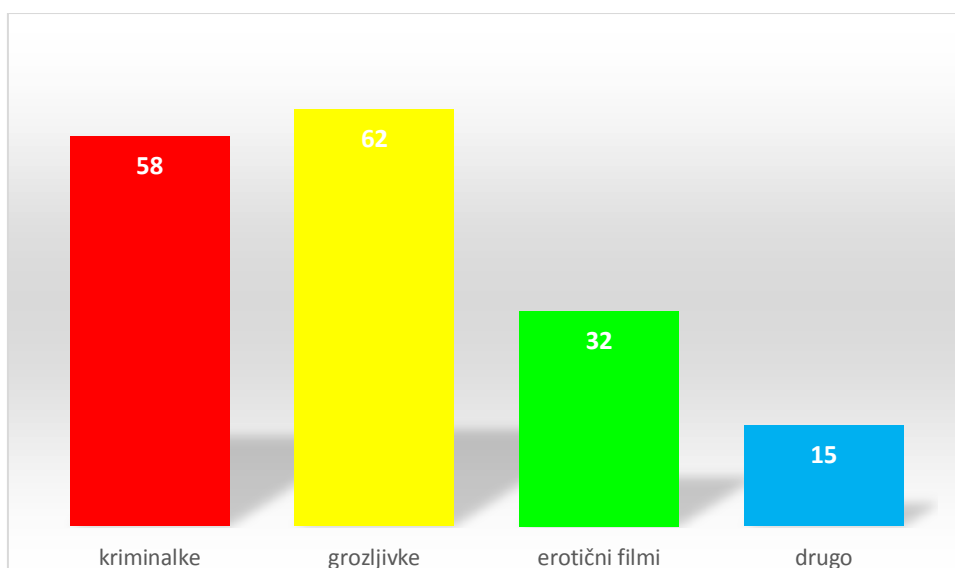


Tabela št. 5b prikazuje, katere neprimerne oddaje osnovnošolci gledajo po televiziji.

Pričakovala sem, da bo odgovor na to vprašanje grozljivke.

REZULTATI

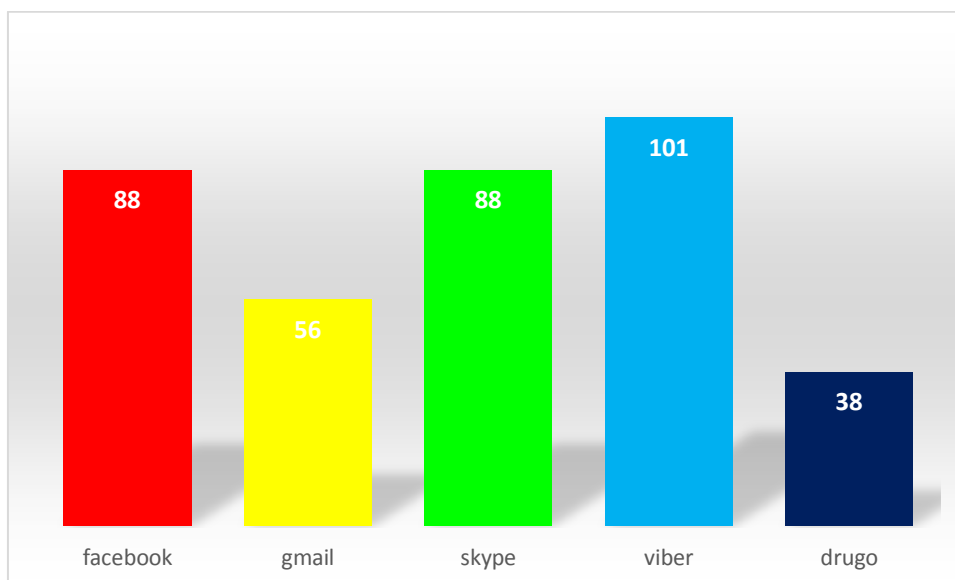
Z anketo sem ugotovila, da so najbolj neprimerne zvrsti, ki jih učenci gledajo, grozljivke, tesno sledijo kriminalke, nato erotični filmi in ostalo.

Hipotezo sem potrdila.

6. Katere aplikacije uporabljaš za pogovor s prijatelji?

Aplikacije za pogovor	Število odgovorov
Facebook	88
Gmail	56
Skype	88
Viber	101
drugo	38

Tabela št. 6 prikazuje, katere aplikacije osnovnošolci uporabljajo za pogovor s prijatelji.



Graf št. 6 prikazuje, katere aplikacije osnovnošolci uporabljajo za pogovor s prijatelji.

Pričakovala sem, da osnovnošolci za pogovor s prijatelji najbolj pogosto uporabljajo Facebook.

REZULTATI

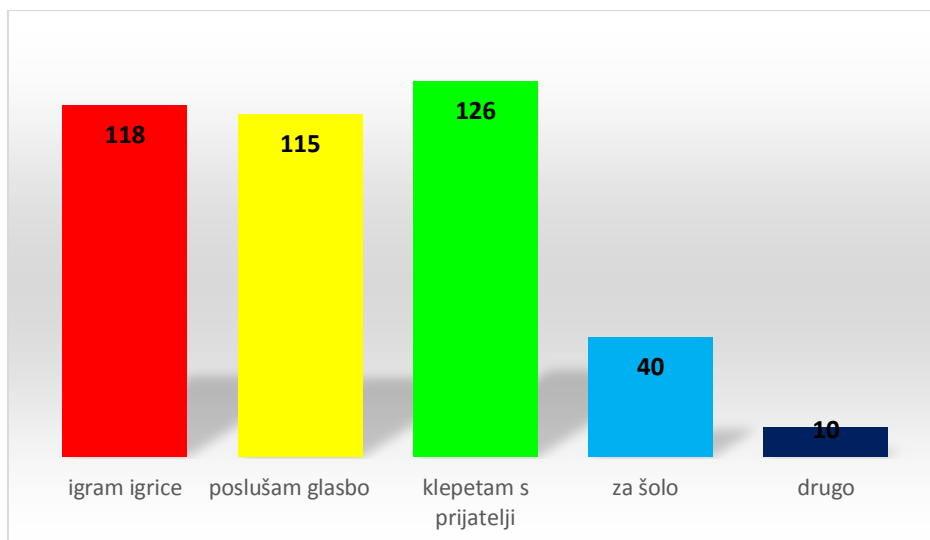
Z anketo sem ugotovila, da osnovnošolci za pogovor s prijatelji najbolj pogosto uporabljajo Viber, potem si enakovredno sledita Facebook in Skype, sledi Gmail in ostalo.

Hipoteza je bila ovržena.

7. Kaj počneš, ko si za računalnikom ali telefonom?

Kaj počneš, ko si za računalnikom ali telefonom?	Število odgovorov
igram igrice	118
poslušam glasbo	115
klepetam s prijatelji	126
za šolo	40
drugo	10

Tabela št. 7 prikazuje, kaj osnovnošolci najbolj pogosto počnejo za računalnikom ali telefonom.



Graf št. 7 prikazuje, kaj osnovnošolci najbolj pogosto počnejo za računalnikom ali telefonom.

Pričakovala sem, da osnovnošolci za igranje igrice najbolj pogosto uporabljajo računalnik ali telefon.

REZULTATI

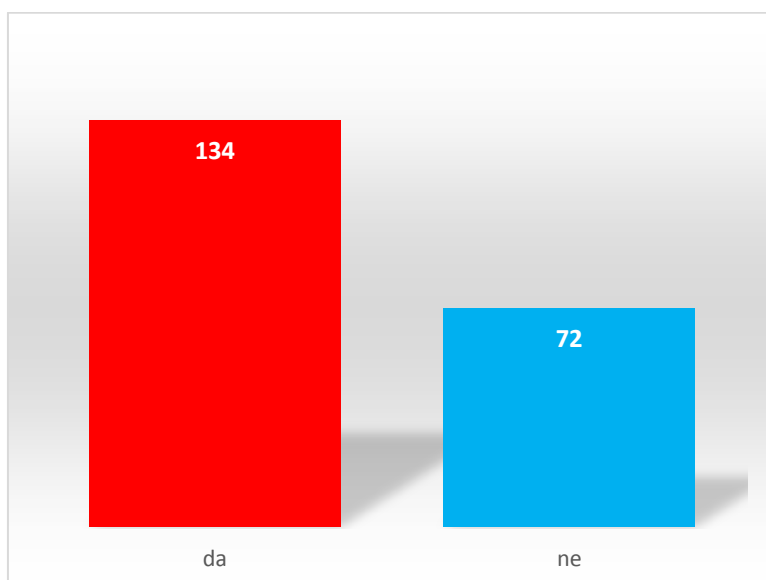
Osnovnošolci so odgovorili, da računalnik ali telefon najbolj pogosto uporabljajo za pogovor s prijatelji, igranje igrice je na drugem mestu, takoj za tem pa poslušanje glasbe. Nekoliko me je presenetilo, da le dobra petina anketiranih uporablja računalnik ali telefon za šolo oz. kot pomoč pri učenju.

Hipotezo sem delno potrdila.

8. Ali imaš svoj računalnik?

Računalnik	Število odgovorov
da	134
ne	72

Tabela št. 8 prikazuje, koliko osnovnošolcev ima svoj računalnik.



Graf št. 8 prikazuje, koliko osnovnošolcev ima svoj računalnik.

Pričakovala sem, da ima večina učencev svoj računalnik.

REZULTATI

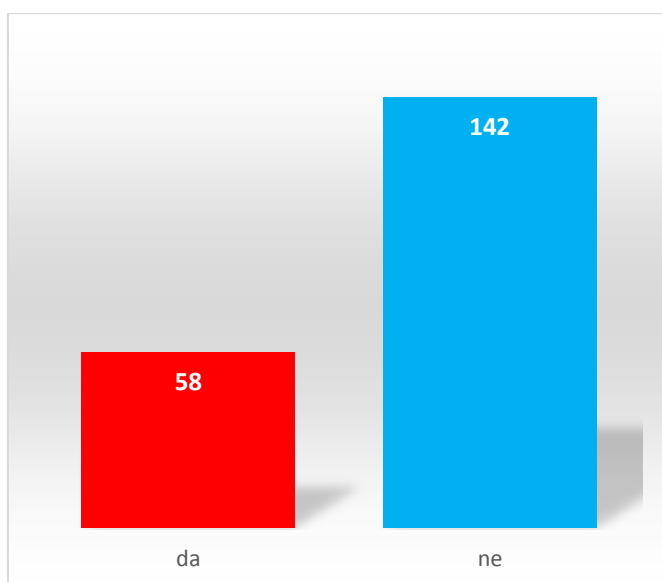
Več kot polovica anketiranih osnovnošolcev je odgovorila, da imajo svoj računalnik.

Hipotezo sem potrdila.

9. Meniš, da se zaradi računalnika, televizorja ali telefona premalo učiš?

Meniš, da se zaradi računalnika, televizorja ali telefona premalo učiš?	Število odgovorov
da	58
ne	142

Tabela št. 9 prikazuje, koliko osnovnošolcev meni, da se zaradi omenjenih medijev premalo uči.



Graf št. 9 prikazuje, koliko osnovnošolcev meni, da se zaradi omenjenih medijev premalo uči.

Pričakovala sem, da bo večina učencev na to vprašanje odgovorila z 'da'.

REZULTATI

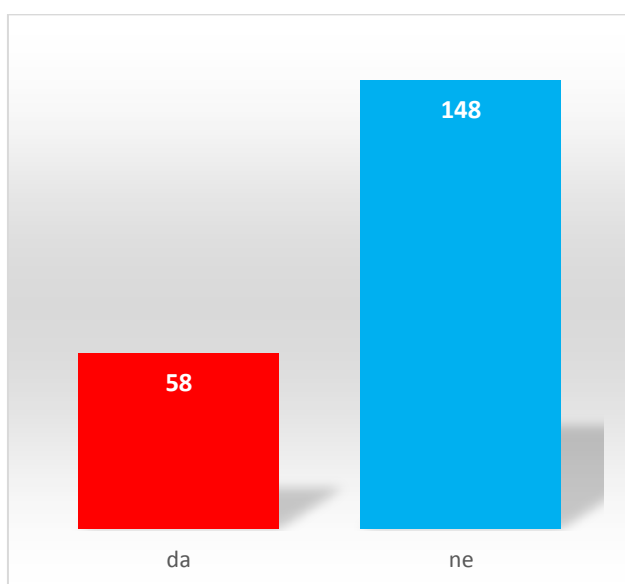
Z anketo sem ugotovila, da je večina anketiranih mnenja, da se zaradi uporabe medijev ne učijo premalo. Vsekakor pa mislim, da se večina osnovnošolcev ne zaveda, koliko časa preživijo na medijih in da bi ta čas lahko namenili učenju.

Hipotezo sem ovrgla.

a) Ali si pripravljen plačevati aplikacije oz. igre?

Plačevanje igric	Število odgovorov
da	58
ne	148

Tabela št. 10 prikazuje, koliko osnovnošolcev je pripravljenih plačati aplikacije oz. igre.



Graf št. 10 prikazuje, koliko osnovnošolcev je pripravljenih plačati aplikacije oz. igre.

Predvidevala sem, da jih večina ni pripravljena plačevati iger oz. aplikacij.

REZULTATI

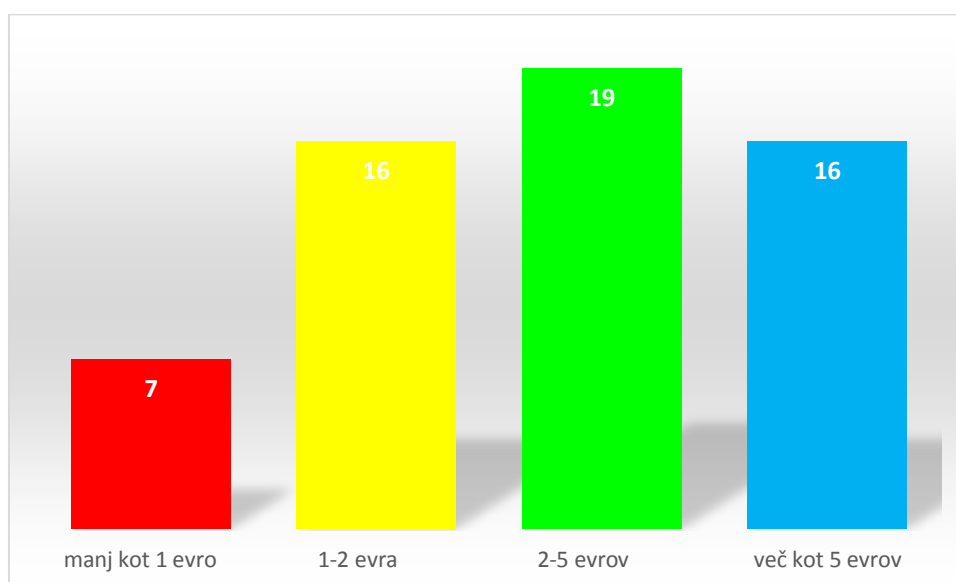
Z anketo sem ugotovila, da okoli tri četrtine osnovnošolcev ni pripravljena plačevati iger oz. aplikacij.

Hipotezo sem potrdila.

10.b) Koliko si pripravljen plačati za igrice oz. aplikacije?

Koliko si pripravljen plačati?	Število odgovorov
manj kot 1 evro	7
1-2 evra	16
2-5 evrov	19
več kot 5 evrov	16

Tabela št. 10b prikazuje, koliko so osnovnošolci pripravljeni plačati aplikacije oz. igre.



Graf št. 10b prikazuje, koliko so osnovnošolci pripravljeni plačati aplikacije oz. igre.

Pričakovala sem, da so anketirani pripravljeni za igrice oz. aplikacije plačati 1-2 evra.

REZULTATI

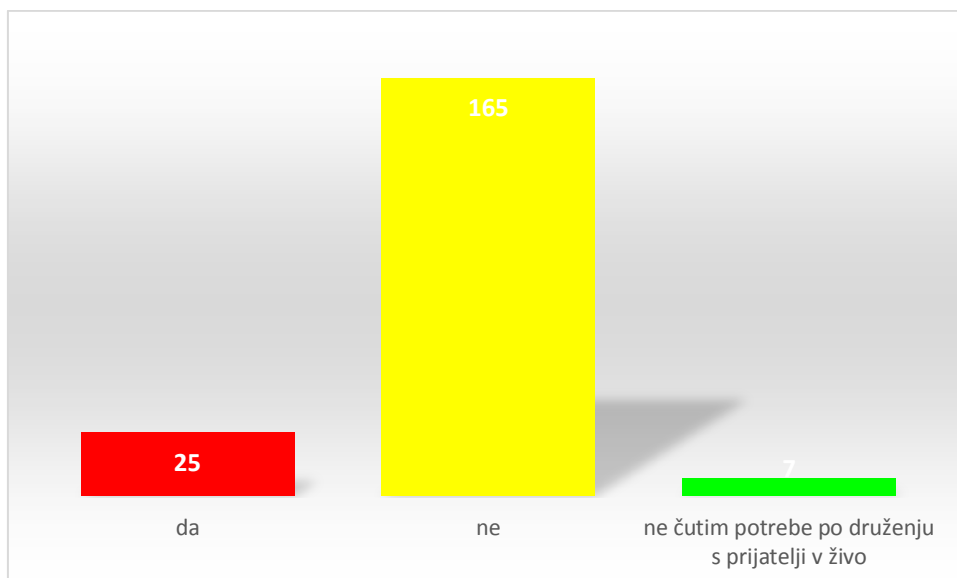
V nasprotju s pričakovanji sem ugotovila, da jih je od 58-ih za igrice oz. aplikacije kar 19 pripravljeno plačati 2-5 evra, 16 celo več kot 5 evrov in enako število od 1-2 evra.

Hipoteza je bila ovržena.

10. Ali meniš, da se zaradi medijev premalo v živo družiš s prijatelji?

Ali meniš, da se zaradi medijev premalo v živo družiš s prijatelji?	Število odgovorov
da	25
ne	165
ne čutim potrebe po druženju s prijatelji v živo	7

Tabela št. 11 prikazuje, koliko osnovnošolcev meni, da se zaradi medijev premalo družijo s prijatelji v živo.



Graf št. 11 prikazuje, koliko osnovnošolcev meni, da se zaradi medijev premalo družijo s prijatelji v živo.

Pričakovala sem, da se anketirani zaradi uporabe medijev ne družijo premalo v živo.

REZULTATI

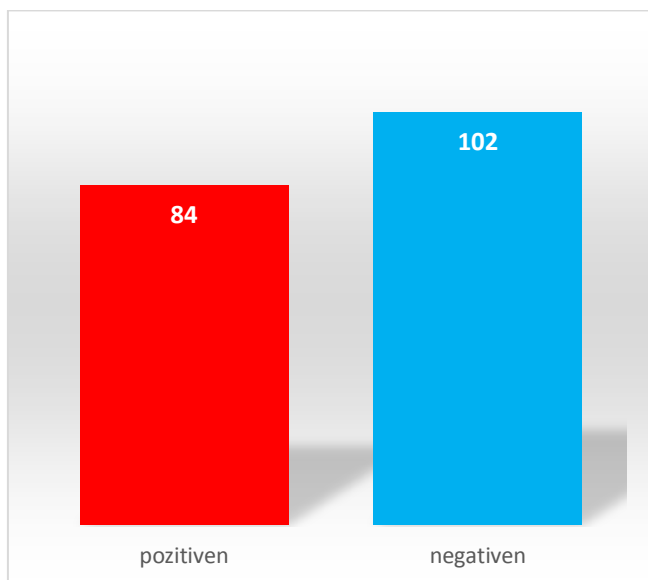
Na to vprašanje je večina anketiranih odgovorila negativno.

Hipotezo sem potrdila.

11. Misliš, da imajo mediji nate in vrstnike bolj negativen ali pozitiven vpliv?

Misliš, da imajo mediji nate in vrstnike bolj negativen ali pozitiven vpliv?	Število odgovorov
pozitiven	84
negativen	102

Tabela št. 12 prikazuje, koliko osnovnošolcev meni, da imajo mediji nanje in vrstnike pozitiven oz. negativen vpliv.



Graf št. 12 prikazuje, koliko osnovnošolcev meni, da imajo mediji nanje in sovrstnike pozitiven oz. negativen vpliv.

Pričakovala sem, da večina anketiranih meni, da imajo mediji nanje pozitiven vpliv.

REZULTATI

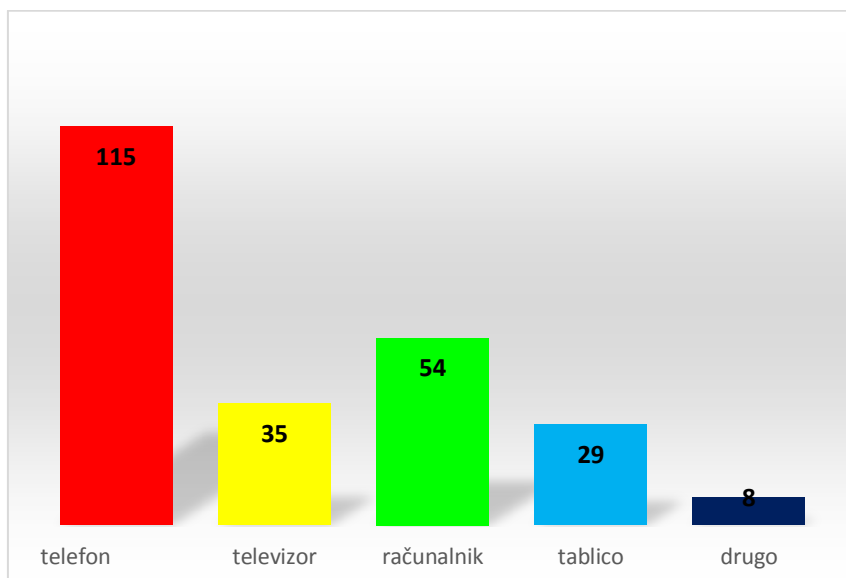
Na to vprašanje je nekaj več kot polovica anketiranih odgovorila negativno.

Hipoteza je bila ovržena.

13. Kateri medij bi najbolj pogrešal, če ga ne bi smel več uporabljati?

Kateri medij bi najbolj pogrešal, če ga ne bi smel več uporabljati?	Število odgovorov
telefon	115
televizor	35
računalnik	54
tablico	29
drugo	8

Tabela št. 13 prikazuje, kateri medij bi osnovnošolci najbolj pogrešali, če ga ne bi smeli več uporabljati.



Graf št. 13 prikazuje, kateri medij bi osnovnošolci najbolj pogrešali, če ga ne bi smeli več uporabljati.

Pričakovala sem, da bi anketirani najbolj pogrešali telefon, če bi ostali brez njega.

REZULTATI

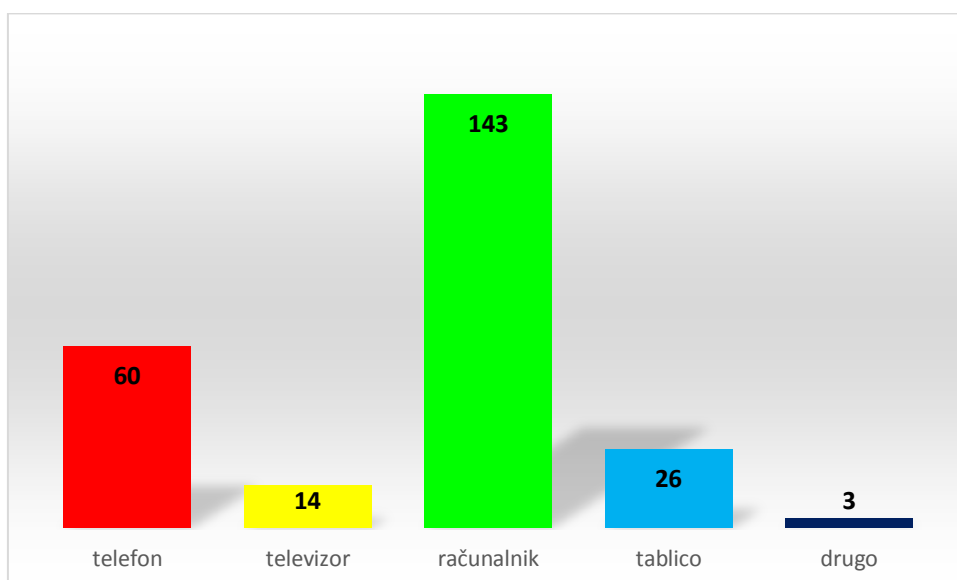
Nekaj več kot polovica anketiranih bi najbolj pogrešala telefon, okrog četrtnina računalnik, sledijo pa še televizor, tablica in drugo.

Hipotezo sem potrdila.

14. Kateri medij najraje uporabljaš
a) za pridobivanje informacij, učenje, naloge

Kateri medij najraje uporabljaš za pridobivanje informacij?	Število odgovorov
telefon	60
televizor	14
računalnik	143
tablico	26
drugo	3

Tabela št. 14.a prikazuje, kateri medij osnovnošolci najraje uporabljajo za pridobivanje informacij.



Graf št. 14.a prikazuje, kateri medij osnovnošolci najraje uporabljajo za pridobivanje informacij.

Pričakovala sem, da anketirani za učenje najbolj pogosto uporabljajo računalnik.

REZULTATI

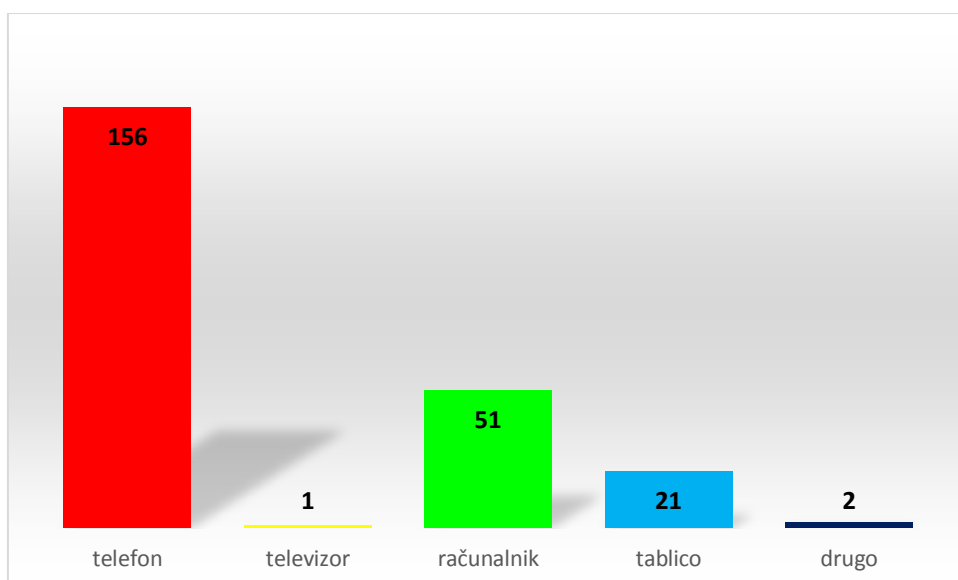
Nekaj manj kot tri četrtine anketiranih za pridobivanje informacij najraje uporablja računalnik, nekaj več kot četrtina telefon, sledi tablica, televizor in ostalo.

Hipotezo sem potrdila.

b) za klepet

Kateri medij najraje uporabljaš za klepet?	Število odgovorov
telefon	156
televizor	1
računalnik	51
tablico	21
drugo	2

Tabela št. 14.b prikazuje, kateri medij osnovnošolci najraje uporabljajo za klepet.



Graf št. 14.b prikazuje, kateri medij osnovnošolci najraje uporabljajo za klepet.

Pričakovala sem, da anketirani za klepet najraje uporabljajo telefon.

REZULTATI

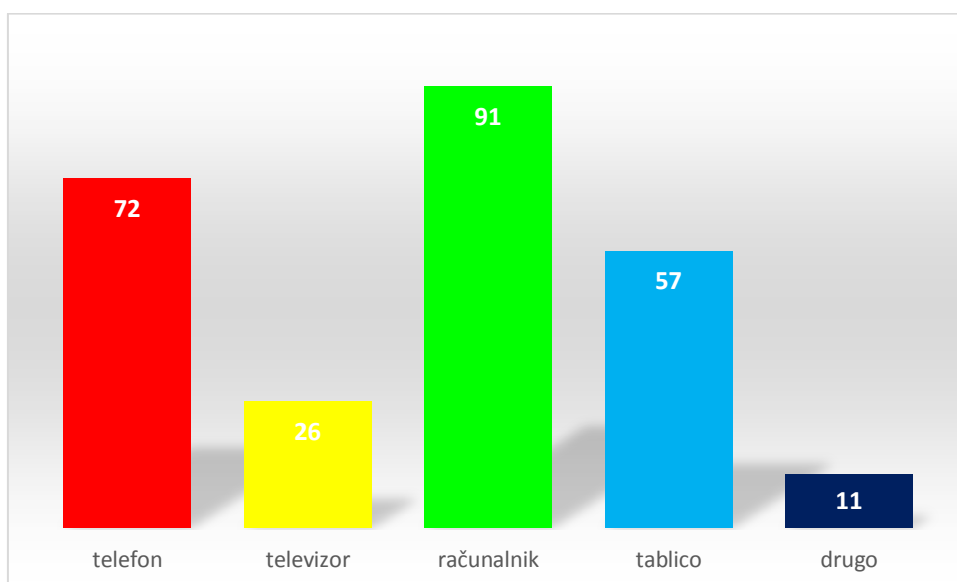
Dobre tri četrtine anketiranih za klepet najraje uporablja telefon, ena četrtina računalnik, nekaj malega pa ostale medije.

Hipotezo sem potrdila.

c) za igranje igrice, sprostitvev

Kateri medij najraje uporabljaš za sprostitvev, igranje igrice?	Število odgovorov
telefon	72
televizor	26
računalnik	91
tablico	57
drugo	11

Tabela št. 14.c prikazuje, kateri medij osnovnošolci najraje uporabljajo za sprostitvev, igrice..



Graf št. 14.c prikazuje, kateri medij osnovnošolci najraje uporabljajo za sprostitvev, igrice.

Menim, da anketirani za sprostitvev najpogosteje uporabljajo računalnik.

REZULTATI

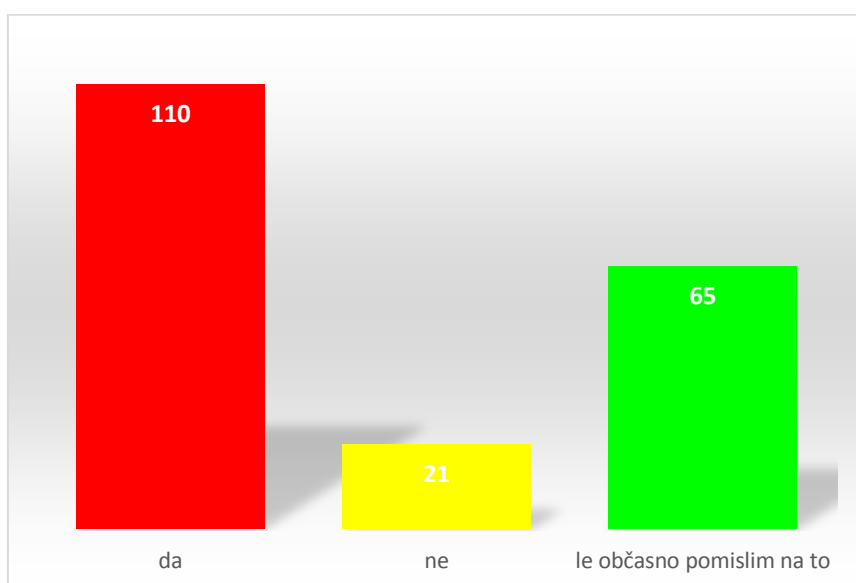
Največ anketiranih za sprostitvev uporablja računalnik, sledi telefon, tablica, televizor in ostalo.

Hipotezo sem potrdila.

15. Ali se zavedaš negativnega vpliva medijev?

Ali se zavedaš negativnega vpliva medijev?	Število odgovorov
da	110
ne	21
le občasno pomislim na to	65

Tabela št. 15 prikazuje, koliko osnovnošolcev se zaveda negativnega vpliva medijev.



Graf št. 15 prikazuje, koliko osnovnošolcev se zaveda negativnega vpliva medijev.

Pričakovala sem, da osnovnošolci le občasno pomislijo na negativen vpliv medijev.

REZULTATI

Nekaj več kot polovica anketiranih pravi, da se zaveda negativnega vpliva medijev, nekaj manj le občasno pomisli na to, manjšina pa se negativnega vpliva ne zaveda.

Hipotezo sem delno potrdila.

16. a) Ali imaš svoj Facebook profil?

Ali imaš svoj Facebook profil?	Število odgovorov
da	114
ne	85

Tabela št. 16.a prikazuje, koliko osnovnošolcev ima Facebook profil.

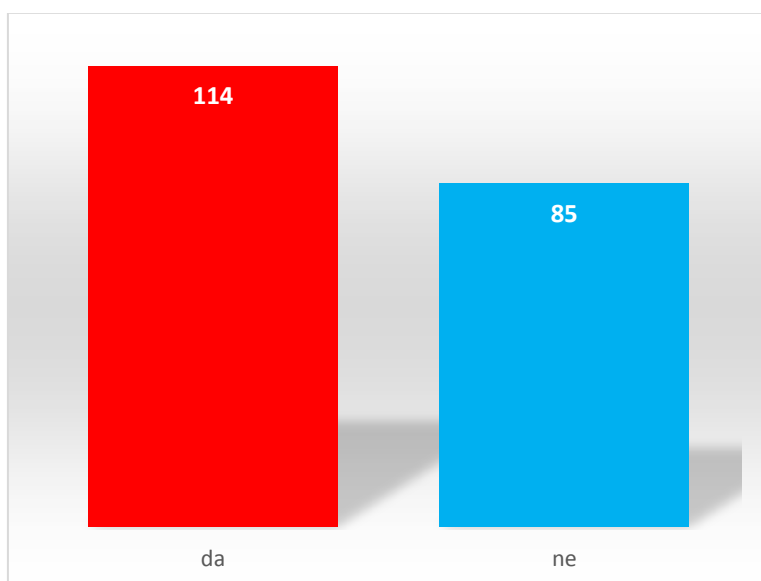


Tabela št. 16.a prikazuje, koliko osnovnošolcev ima Facebook profil.

Predvidevala sem, da ima večina anketiranih svoj Facebook profil.

REZULTATI

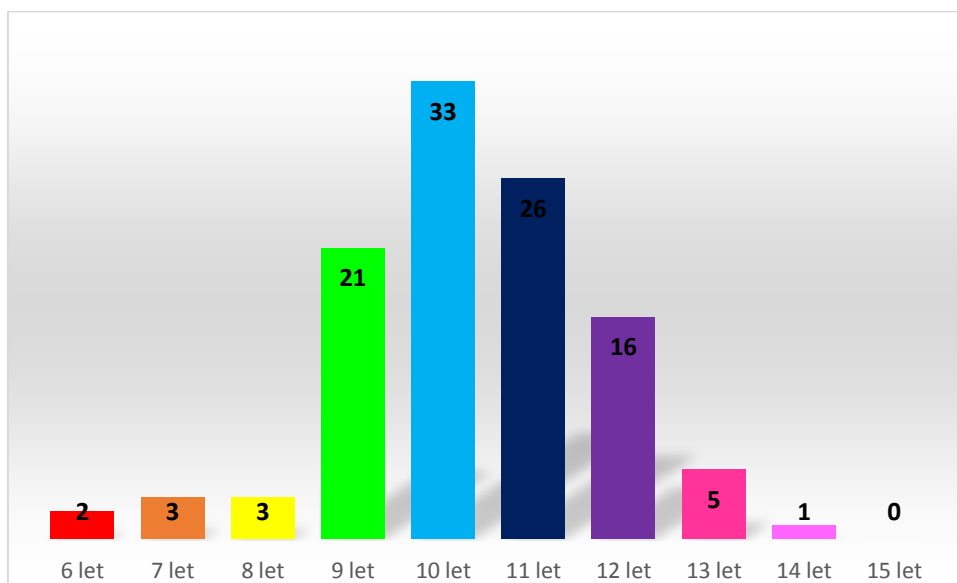
Glede na rezultate ankete ima več kot polovica anketiranih osnovnošolcev svoj Facebook profil.

Hipotezo sem potrdila.

b) Kdaj si dobil svoj Facebook profil?

Kdaj si dobil svoj Facebook profil? (starost)	Število odgovorov
6 let	2
7 let	3
8 let	3
9 let	21
10 let	33
11 let	26
12 let	16
13 let	5
14 let	1
15 let	0

Tabela št. 16.b prikazuje, pri kateri starosti so osnovnošolci dobili Facebook profil.



Graf št. 16.b prikazuje, pri kateri starosti so osnovnošolci dobili Facebook profil.

Predvidevala sem, da je večina osnovnošolcev dobila Facebook profil pri 10-ih letih.

REZULTATI

Največ anketiranih je Facebook profil dobila pri 10-ih letih, nekaj manj pri 11-ih, sledijo tisti pri 9-ih letih in 12-ih letih. Presenetilo me je, da je nekaj učencev, sicer manjše število, Facebook profil dobilo že pri 6-ih, 7-ih in 8-ih letih.

Hipotezo sem potrdila.

4. RAZPRAVA IN UGOTOVITVE

Z analizo anketnih vprašalnikov sem večino hipotez potrdila.

Prva osrednja hipoteza, da učenci pred mediji preživijo 2-3 ure na dan je bila potrjena. Blizu polovice učencev preživi z mediji 2-3 ure na dan in skoraj četrtnina 1 uro na dan. Zaskrbljujoče je dejstvo, da je več kot četrtnina učencev, ki z mediji preživi 3-5 ur ali celo več.

Zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da nekaj več kot četrtnina učencev pravi, da jim starši ne omejujejo časa, ki ga preživijo z mediji. Menim, da bi bilo dobro raziskati, kakšno mnenje imajo starši glede vpliva medijev na otroke in kako starši vplivajo na njihovo uporabo oz. manjšo uporabo.

Druga osrednja hipoteza, ki pravi, da osnovnošolci za pogovor s prijatelji najbolj pogosto uporabljajo socialno omrežje Facebook je bila ovržena. Sicer je Facebook na drugem mestu skupaj s Skypom, vendar je v zadnjem času Viber postal bolj popularen, ker nudi več možnosti in bolj priročno uporabo.

Tretja osrednja hipoteza, ki pravi, da učenci menijo, da imajo mediji nanje pozitiven, vpliv je bila ovržena. Ta rezultat me je nekoliko presenetil v smislu, da je večina učencev dovolj kritična, da se zavedajo tudi negativnega vpliva medijev.

Četrta osrednja hipoteza, ki pravi, da se učenci zaradi vpliva medijev premalo učijo, je bila ovržena. Skoraj tri četrtine učencev meni, da mediji niso razlog, da se premalo učijo. Sprašujem se, če so bili učenci pri tem odgovoru čisto odkriti do sebe, ker si morda nočejo priznati, da so tudi mediji razlog, da se premalo posvečajo šoli.

Po pričakovanjih sem potrdila peto osrednjo hipotezo, ki pravi, da je najbolj priljubljen medij telefon. Pametni telefoni dandanes poleg vseh osnovnih funkcij omogočajo tudi raznovrstne aplikacije, ki so učencem blizu in so hkrati zelo priročni za uporabo.

Šesta osrednja hipoteza, ki pravi, da osnovnošolci za pridobivanje informacij in za igranje igrice najpogosteje uporabljajo računalnik, za klepet pa telefon je bila potrjena. Hipoteza je bila postavljena glede na uporabnost različnih medijev in tudi na podlagi lastnih izkušenj.

Izpostavila bi še odgovore na vprašanje, koliko denarja so osnovnošolci pripravljani plačati za igrice oz. aplikacije. Presenetil me je odgovor, da je kar 25 učencev pripravljenih plačati od 2-5 evra, od tega 16 učencev celo več kot 5 evrov.

Ostali rezultati so bili večinoma pričakovani. Dejstvo je, da osnovnošolci veliko časa preživijo z mediji in da si brez njih življenja že ne znajo več predstavljati.

5. ZAKLJUČEK

Uporaba medijev, predvsem modernih, pri osnovnošolcih je dandanes že neizogibna.

Z raziskovalno nalogo sem ugotovila, da je najbolj priljubljen medij med osnovnošolci telefon, saj bi ga ob ukinitvi oz. prepovedi uporabe, najbolj pogrešali. Telefon osnovnošolci najpogosteje uporabljajo za pogovor s prijatelji, za sprostitev in tudi za učenje oz. pridobivanje informacij.

Precej popularen je še vedno računalnik, saj ga osnovnošolci uporabljajo tako za učenje kot tudi za sprostitev in zabavo. K temu najbrž pripomore dejstvo, da ima več kot polovica anketiranih učencev svoj računalnik, kar jim omogoča lažji dostop do uporabe.

Menim, da glede na rezultate ankete, ki pravi, da učenci z mediji preživijo 2-3 ure na dan, stanje še ni kritično, če upoštevamo dejstvo, da je tukaj zajeto tudi delo za šolo, komuniciranje s prijatelji in podobno. Vsekakor pa je naloga staršev, da preverijo, kaj otrok počne, ko se ukvarja z mediji oz. če imajo vsebine, s katerimi se ukvarja, nanj pozitiven ali negativen vpliv.

VIRI IN LITERATURA

- Erjavec, K. in Volčič, Z. 1999. *Odraščanje z mediji*. Ljubljana: Zveza prijateljev mladine.
- Erjavec, K. in Volčič, Z. 1999. *Moč in nemoč televizije. Za starše in učitelje*. Ljubljana: Založba Rokus.
- Košir, M. 1995. *Otrok in mediji*. Ljubljana: Zveza prijateljev mladine.
- Košir, M., Ranfl, R. 1996. *Vzgoja za medije. Prvi slovenski učbenik za starše, vzgojitelje in učitelje*. Ljubljana: DZS.
- Povše, A. 2012. *Raziskovalčev praktikum*. Velenje: Šolski center Velenje.
- *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1994; dostopen na <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html> (zadnji dostop 28. 2. 2015)
- <http://babybook.si/otrok/igre-z-otrokom/risanke-knjige-tv-racunalnik/vpliv-medijev-na-otroka.html> (zadnji dostop 28. 2. 2015)
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Tabli%C4%8Dni_ra%C4%8Dunalnik (zadnji dostop 28. 2. 2015)
- <http://www.svitanje.si/2013/01/vpliv-zaslonske-tehnologije-na-otroke> (zadnji dostop 28. 2. 2015)
- <http://safe.si/novice/cas-za-racunalnikom-je-sodobna-metoda-starsev-za-podkupovanje-in-kaznovanje-otrok> (zadnji dostop 28. 2. 2015)

VIRI SLIK

- https://www.google.si/search?q=ipad+and+teens&espv=2&biw=1920&bih=971&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=WVX7VJfCIoKrUYTKgfgE&ved=0CAYQ_AUoAQ&dpr=1#tbm=isch&q=+teens+on+phone&imgdii=&imgrc=ZsCn6ZVO1yWCQM%253A%3B00EnSJT9APyKqM%3Bhttp%253A%252F%252Fblog.sfgate.com%252Ftechchron%252Ffiles%252F2012%252F03%252F1233511701.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fblog.sfgate.com%252Ftechchron%252F2012%252F03%252F19%252Fteens-texting-more-talking-less-on-cell-phones%252F%3B2048%3B1422 (zadnji dostop 7. 3. 2015)
- <http://www.samsung.com/si/consumer/tv-audio-video/televisions/led-tv/UE32H4500AWXXH> (zadnji dostop 7. 3. 2015)
- <http://www.samsung.com/si/consumer/mobile-phones/mobile-phones/smartphone/SM-G360FZWASIM> (zadnji dostop 7. 3. 2015)
- <http://www.samsung.com/si/consumer/mobile-phones/mobile-phones/tablets/SM-T530NZWASEE> (zadnji dostop 7. 3. 2015)

PRILOGE:

- Anketni vprašalnik
- Izjava mentorja

ANKETA

razred: _____

Sem Nuša Gnilšek iz 7. a razreda, II. OŠ Celje. Raziskujem uporabo modernih medijev pri osnovnošolcih.

Prosim, da na vprašanje odgovoriš iskreno, saj je anketa anonimna. Hvala!

Navodilo: Preberi vprašanja in obkroži črko pred pravilnim odgovorom ali dopiši odgovor.

Spol: a) moški b) ženska

1. Koliko časa na dan preživiš pred televizorjem?

- a) 30 min c) 2 - 3 ure e) več kot 5 ur
b) 1 uro d) 3-5 ur

2. Ali ti starši omejujejo čas, ki ga preživiš na medijih?

- a) da b) ne

3. Koliko časa na dan preživiš na medijih (telefon, televizija, računalnik, tablica ipd.)?

- a) 30 min c) 2-3 ure e) več kot 5 ur
b) 1 uro d) 3-5 ur

4. Kaj najbolj pogosto gledaš po televiziji?

- a) grozljivke b) komedije c) fantastiko d) akcijo e) kriminalke
f) drugo _____

5. Ali kdaj gledaš oddaje, ki niso primerne za tvojo starost?

- a) da b) ne

Če da, kakšne?

- a) kriminalke b) grozljivke c) erotični filmi
b) d) drugo _____

6. Katere aplikacije uporabljaš za pogovor s prijatelji?

- a) facebook
- b) gmail
- c) skype
- d) viber
- e) drugo_____

7. Kaj počneš, ko si za računalnikom ali telefonom?

- a) igram igrice
- b) poslušam glasbo
- c) klepetam s prijatelji
- d) za šolo
- e) drugo_____

8. Ali imaš svoj računalnik? a) da b) ne

9. Meniš, da se zaradi računalnika, televizorja ali telefona premalo učiš?

- a) da
- b) ne

10. Ali si pripravljen plačevati aplikacije oz. igre? a) da b) ne

Če da, koliko?

- a) manj kot 1 evro
- b) 1-2 evra
- c) 2-5 evrov
- c) več kot 5 evrov

11. Ali meniš, da se zaradi medijev premalo v živo družiš s prijatelji?

- a) da
- b) ne
- c) ne čutim potrebe po druženju s prijatelji v živo

12. Misliš, da imajo mediji nate in vrstnike bolj negativen ali pozitiven vpliv?

- a) pozitiven
- b) negativen

13. Kateri medij bi najbolj pogrešal, če ga ne bi smel več uporabljati?

- a) telefon
- b) televizor
- c) računalnik
- d) tablico
- e) drugo_____

14. Kateri medij najraje uporabljaš?

➤ *za pridobivanje informacij, učenje, naloge*

- a) telefon b) televizor c) računalnik d) tablico
e) drugo _____

➤ *za klepet*

- a) telefon b) televizor c) računalnik d) tablico
e) drugo _____

➤ *za igranje igrice, sprostitve*

- a) telefon b) televizor c) računalnik d) tablico
e) drugo _____

15. Ali se zavedaš negativnega vpliva medijev?

- a) da b) ne c) le občasno pomislim na to

16. Ali imaš svoj Facebook profil?

- a) da b) ne

Če da, kdaj si ga dobil? Starost _____ let razred _____